

XXIII INTERDYSCYPLINARNE SEMINARIUM KRAJOBRAZOWE „KRAJOBRAZ A ZDROWIE I JAKOŚĆ ŻYCIA”

Związki między krajobrazem a zdrowiem i jakością życia są w ostatnim czasie coraz intensywniej akcentowane. Jednak już ponad 30 lat temu prof. K.H. Wojciechowski (1986) pisał, że walory estetyczne krajobrazu są bardzo istotnym składnikiem odczuwalnej w każdej chwili „jakości życia” oraz czynnikiem odgrywającym istotną rolę w procesie kształtowania wielu istotnych cech duchowych jednostki ludzkiej. Bogactwo pozytywnych doznań płynących z doświadczania krajobrazu wzbogaca psychikę człowieka, pozwala zapomnieć o troskach codzienności i może stanowić źródło relaksu, a to wzmacnia pasję poznawczą i twórczą oraz radość życia. Wszechobecna brzydota, chaos, zaśmiecenie i zdewastowanie otoczenia często skutkuje ubóstwem życia psychicznego, niejednokrotnie prowadzi do przemocy i agresji lub apatii. Wśród wartości krajobrazu kulturowego wyróżniana jest także wartość terapeutyczna, wynikająca z pozytywnego wpływu harmonijnego krajobrazu na psychikę człowieka. Krajobraz ułatwia regenerację fizyczną i duchową, wpływa na poprawę samopoczucia i redukuje poziom stresu. Pamiętać również należy, że satysfakcja z życia w harmonijnym krajobrazie może być istotnym czynnikiem kształtującym pozytywne relacje między ludźmi.

W dniach 21-21 września 2017 roku w Lublinie i Nałęczowie odbyło się XXIII Interdyscyplinarne Seminarium Krajobrazowe. Temat tegorocznego spotkania to „Krajobraz a zdrowie i jakość życia”, zaś cel - dyskusja na temat relacji krajobraz–zdrowie–jakość życia. Głównymi organizatorami seminarium był Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS oraz Komisja Krajobrazu Kulturowego Polskiego Towarzystwa Geograficznego. Do organizacji konferencji włączył się także Oddział Lubelski Polskiego Towarzystwa Geograficznego oraz Studenckie Koło Naukowe Planistów UMCS „SmartCity”.

Seminarium objął honorowym patronatem Rektor UMCS – JM prof. dr hab. Stanisław Michałowski, Marszałek Województwa Lubelskiego – Sławomir Sosnowski oraz Prezydent Miasta Lublin – dr Krzysztof Żuk. Z uwagi na interdyscyplinarny charakter Seminarium, w skład Komitetu Naukowego weszli przedstawiciele różnych dziedzin nauki i ośrodków naukowych z Polski: dr hab. prof. UŚ Urszula Myga-Piątek (Przewodnicząca), prof. dr hab. Marian Harasimiuk, dr hab. inż. prof. UR Józef Hernik, dr hab. Agnieszka Jaszczak, prof. dr hab. Bogusław M. Kaszewski, prof. dr hab. Zofia Kawczyńska-Butrym, ks. dr hab. prof. KUL Jacek Łapiński, prof. dr hab. Jerzy Nawrocki, prof. dr hab. inż. arch. Krystyna Pawłowska, dr hab. prof. UMCS Irena Agnieszka Pidek, dr hab. prof. UWM Adam Senetra, dr hab. prof. UMCS Ewa Skowronek, prof. dr hab. Krzysztof H. Wojciechowski. Komitet organizacyjny XXI Seminarium tworzyli: dr hab. Sebastian Bernat (Przewodniczący), dr Wioletta Kałamucka, dr Marcin Koziół, dr Małgorzata Stanicka, dr Marta Ziółek, mgr inż. arch. Anna Sawicka, mgr Paweł Czubla.

W Seminarium uczestniczyło 55 osób reprezentujących różne ośrodki naukowe: Chełm, Częstochowa, Kraków, Lublin, Olsztyn, Poznań, Rzeszów, Sosnowiec, Szczecin, Toruń, Warszawa oraz różne specjalności badawcze: od nauk przyrodniczych, poprzez nauki humanistyczne i społeczne, aż po nauki o zdrowiu. Obecni byli także przedstawiciele instytucji krajowych, wojewódzkich i miejskich, m.in. Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska. Zorganizowano 2 sesje referatowe i sesję posterową, podczas których wygłoszono 14 referatów oraz zaprezentowano 15 posterów dotyczących m.in. hortiterapii, kształtowania komfortu krajobrazu w uzdrowiskach, przyjazności krajobrazów lokalnych Lublina do życia jego mieszkańców, terapeutycznego potencjału terenów wiejskich. Uzupełnieniem części kameralnej seminarium były sesje terenowe w Lublinie i Nałęczowie prowadzone przez dr hab. prof. UMCS Jana Rodzika, dr Martę Ziółek i mgr inż. arch. Annę Sawicką. Ważnym obiektem zwiedzonym w czasie tej części seminarium był Ogród Botaniczny UMCS, z którego historią i aktualnymi kolekcjami roślinnymi zapoznał uczestników mgr Błażej Maciorowski.

XXIII Interdyscyplinarne Seminarium Krajobrazowe było już piątym zorganizowanym przez Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej UMCS, w którego organizacji wiodącą rolę odgrywali pracownicy Zakładu Ochrony Środowiska. Zaangażowanie tej niewielkiej jednostki wydziałowej to odpowiedź na zachętę pierwszego jej kierownika prof. K.H. Wojciechowskiego „...jeśli badania geograficzne mają rozwijać się tak, aby nie pozostawać w tyle za rozwojem cywilizacyjno-społecznym, to nie można rezygnować z prób działania na terenach pogranicza wielu dyscyplin badawczych.”

Mam nadzieję, że tegoroczne seminarium będzie inspiracją do podejmowania interdyscyplinarnych projektów badawczych i przyczyni się do rozwoju harmonijnych krajobrazów dla zdrowia i wyższej jakości życia społeczeństwa.

Sebastian Bernat

Fot. 1. Sesja referatowa (fot. Sebastian Bernat)

Fot. 2. Sesja posterowa (fot. Sebastian Bernat)

Fot. 3. Uczestnicy na spacerze po Lublinie (fot. Anna Sawicka)

Fot. 4. Sesja terenowa w Lublinie (fot. Sebastian Bernat)

Fot. 5. Sesja terenowa w Ogrodzie Botanicznym UMCS (fot. Sebastian Bernat)

Fot. 6. Sesja terenowa w Nałęczowie (fot. Anna Sawicka)